

Δημόσις Χαρκιά 7/11

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Λοιπόν, πράγματι είναι γεγονός ότι από τα μέσα του Οκτώβρη υπάρχει μία επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των καταθέσεων, και σε κάποιο βαθμό, ή κυρίως αυτό πρέπει να οφείλεται στο ψυχολογικό κλίμα που δημιουργήθηκε μετά την εξαγγελία της νέας πολιτικής. Αυτό τι σημαίνει; ότι πρέπει να είναι, να έχει λογικά παροδικό χαρακτήρα να μην συν-εχισθεί. Πιστεύω ότι η καταναλωτική συμπεριφορά του κοινού με την είσοδο στο νέο χρόνο θα αλλάξει που σημαίνει δηλαδή ότι θα περιοριστεί η κατανάλωση, θα συγκρατηθεί η κατανάλωση, και επομένως θα δημιουργηθούν μεγαλύτερα περιθώρια για καταθέσεις. Πρέπει να πώ το εξής: είναι γεγονός ότι αυτή τη στιγμή γίνεται προεργασία στη Τράπεζα της Ελλάδος για να διαμορφώσει τις προτάσεις που θα υποβάλει προς την Κυβέρνηση για το νομισματικό πρόγραμμα του τρέχοντος έτους. Δεν έχει αποφασισθεί τίποτα σχετικά,, και είναι ένα θέμα το οποίο θα συζητηθεί γιατί σε τελευταία ανάλυση θα αποφασισθεί από την Κυβέρνηση. Σας είπα ότι βρισκόμαστε στο στάδιο της μελέτης και πριν καταλήξετε σε οποιοδήποτε συμπέρασμα για το πόσοι είναι οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι και ποιά είναι η προσφορά των πορων δεν μπορείτε να λάβετε και δεν είναι σκόπιμο να λάβετε, να κατ-λήξετε σε καμμία πρόταση. Δεν είμαστε σε θέση αυτή τη στιγμή, δηλαδή δεν έχουμε καταλήξει σε προτάσεις. Και επομένως δεν μπορώ να πώ τίποτα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Διοικητά με συγχωρείτε. Λέτε ότι θα περιοριστεί η κατανάλωση και επομένως θα δημιουργηθούν μεγαλύτερα περιθώρια καταθέσε-ων. Τα εισοδήματα όμως των εργατών παραμένουν στάσιμα. Οι τιμές ανεβαί-νουν, θα περιοριστεί η κατανάλωση αλλά δεν θα υπάρχει εισόδημα για να αποταμιευτεί καθόλου,

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Ακούστε, όταν θα καταρτισθεί το πρόγραμμα το νομισματικό θα πρότεινα να ξαναβλεπόμαστε να συζητούσαμε αυτά τα θέματα που οπωσδή-ποτε και εγώ θα συμφωνήσω μαζί σας ότι το 86 δεν θα έχουμε το ρυθμό αύ-ξησης των καταθέσεων που είχαμε το 85. Θα υπάρξει κάποια επιβράδυνση η οποία όμως κατά την δική μας εκτίμηση η οποία ^{δεν} πρόκειται, δεν έχουμε κατα-

λήξει σε οριστικά συμπεράσματα, δεν θα είναι πάρα πολύ σημαντική.

Στο θέμα των καταθέσεων γίνεται στη Τράπεζα της Ελλάδος παρά πολύ σημαντική εργασία η οποία δεν έχει καταλήξει ακόμα πουθενά. Με συγχωρείτε, έχω τα στοιχεία για τον κ. Τόκα. Κύριε Τόκα, βραχυπρόθεσμα 89 μέσω μακροπρόθεσμα 63 σύνολο 152 δισ. της 197 . 152 δισ. εκ των οποίων 89 βραχυπρόθεσμα και 63 τα μεσομακροπρόθεσμα. Τα υπόλοιπα δανείων όχι τα διάθετα υπόλοιπα .

κ. ΤΟΚΑΣ: Τα οποία θα επιβαρυνθούν με επιτόκιο 17%

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ: με συγχωρείτε, αυτό ισχύει για τα 89 τα άλλα έχουν 14.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Διοικητή, γράφτηκε ότι έχετε καταρτίσει μία έκθεση την οποία έχετε υποβάλει στον κ. Σημίτη. Γι' αυτό το θέμα της ρευστότητας του Δημοσίου , και είναι γεγονός και παρατηρούμε και εμείς ότι ακόμα και έργα του Δημοσίου, πάρα πολλά απ' αυτά τα βλέπουμε γύρω μας , έχουν σταματήσει και οι μηχανικοί που τα έχουν αναλάβει και οι εταιρείες παραπονούνται ότι δεν πληρώνονται για να μπορούν να συνεχίσουν τη δουλειά τους. Αυτό το παίρνω σαν ένα απο τα παραδείγματα τα πολλά που υπάρχουν της ελλείψεως ρευστότητας του Δημοσίου . Στην Έκθεση αυτή για την οποία έγινε λόγος στις εφημερίδες αναφέρεται ότι εσείς έχετε επισημάνει αυτό το πρόβλημα στο κ. Σημίτη. Τι ακριβώς συμβαίνει γύρω απ' αυτό ;

κ.ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Λοιπόν ακούστε, και εγώ διάβασα αυτές τις ημέρες στο Τύπο και διαβάζοντας Τύπο σχηματίζει κανείς την εντύπωση ότι υπάρχουν δύο ανεξάρτητα κέντρα αποφάσεων. Το ένα είναι η Κυβέρνηση και το άλλο είναι η Τράπεζα της Ελλάδος. Η πραγματικότητα δεν είναι έτσι βέβαια. Σε μία κοινοβουλευτική δημοκρατία αρμόδια για να αποφασίζει τη γενική οικονομική πολιτική είναι η Κυβέρνηση, και όχι η Τράπεζα της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος υπό κάποια έννοια ανήκει στον ευρύτερο κυβερνητικό μηχανισμό βέβαια έχει κάποιο βαθμό ανεξαρτησίας σημαντικό . Κατά τη γνώμη μου είναι κάτι το οποίο επιθυμούμε ως Τράπεζα Ελλάδος να διαφυλάξουμε πλήν όμως οι αποφάσεις όσον αφορά την οικονομική πολιτική λαμβάνονται από την Κυβέρνηση

ση και η Τράπεζα της Ελλάδος είναι υποχρεωμένη, όχι είναι υποχρεωμένη ακριβώς, να δημιουργήσει τη δική της πολιτική μέσα στα πλαίσια της γενικότερης οικονομικής πολιτικής. Επομένως εάν ξεκινήσει κανείς από αυτή τη θέση, αυτή είναι και η σωστή άποψη, τα όσα εγράφησαν στο Τύπο περί διαφωνιών δεν μπορεί και δεν είναι ακριβή. Πρέπει να ~~κορυφωθεί~~ ^{εαμεινεί} η συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και με τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας. Εγώ βρίσκομαι στη Τράπεζα της Ελλάδος πολλά χρόνια όπως γνωρίζετε, η σωστή συνεργασία είναι καλλίτερη από κάθε άλλο και αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον τρόπο εργασίας και στην νοοτροπία του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ο οποίος προκειμένου να λάβει μία απόφαση εξετάζει όλες τις προϋποθέσεις, όλες τις εναλλακτικές λύσεις, τα υπέρ και τα κατά και μετά καταλήγει σε κάποια απόφαση. Σχετικά με το θέμα της ρευστότητας που παρατηρήθηκε από τον Οκτώβριο η όλη κατεύθυνση της πολιτικής έχει αλλάξει. Έχουμε μπει σε μία περίοδο, η έμφαση της πολιτικής δίδεται στη σταθεροποίηση της οικονομίας. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι αναπόφευκτο είναι να υπάρχουν κάποιες στενότητες, κάποια προβλήματα τουλάχιστον μέχρις ότου όλοι οι φορείς Δημόσιοι και ιδιωτικοί προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση. Λοιπόν, όσον αφορά το Δημόσιο, δεν νομίζω πως υπήρξε καμμία καθυστέρηση στις πληρωμές των εργολάβων που έχουν εκτελέσει έργα, Εκείνο το οποίο εγώ γνωρίζω είναι ότι το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων συνολικό ποσό αν δεν κάνω λάθος 275 δισ.εξετελέσθη στο ακέραιο. Δεν έχουν έρθει σε μένα παράπονα αυτού του είδους. Ίσως υπάρχουν καθυστερήσεις, οι οποίες καθυστερήσεις έχουν και κάποιο μονιμότερο χαρακτήρα και οφείλονται πολλές φορές σε γραφειοκρατικές διατυπώσεις ή δεν ξέρω τι άλλο. Γεγονός είναι ότι το τελευταίο δίμηνο υπήρξε κάποια στενότητα στη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος. Υπήρξε κάποια στενότητα στη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος, δεν δημιουργήθηκαν όμως στη πράξη προβλήματα και δυσχέρειες και η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εθνικής και η Τράπεζα της Ελλάδος επέμειναν να τηρηθούν τα όρια δανεισμού των Δημόσιων Επιχειρήσεων και των Δημόσιων Οργανισμών που είχαν καθοριστεί. Παγία τακτική στο παρελθόν εί-

ήταν να έχουμε υπερβάσεις αυτών των ορίων. Αυτή τη χρονιά, δεδομένου ότι η κατεύθυνση της πολιτικής άλλαξε, όπως ήταν φυσικό να συμβεί, η Τράπεζα της Ελλάδος και το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας επιμείναμε να τηρηθούν τα όρια. Και αν υπήρξαν κάποιες δυσχέρειες νομίζω ότι έχουν και ένα καλόμιλώ για τις δημόσιες επιχειρήσεις διότι για τον ιδιωτικό τομέα δεν υπήρξε πρόβλημα, υπήρχε υπερεπάρκεια κεφαλαίων προορισμένων για τη χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα. Οι δημόσιες επιχειρήσεις, πρέπει, νομίζω και ίσως σε κάποιο βαθμό πέρασε αυτό το μήνυμα, να καταλάβουν ότι έργο τους δεν είναι μόνο να δαπανούν, αλλά όταν δαπανούν πρέπει να έχουν φροντίσει να εξασφαλίσουν τη χρηματοδότησή τους. Και νομίζω ότι αυτό θα επηρεάσει και την συμπεριφορά των διοικήσεων αυτών των οργανισμών. Πάντως δεν υπάρχει δημόσιος φορέας, δημόσια επιχείρηση ή δημόσιος ρυθμός του οποίου δεν εκαλύφθησαν οι ανάγκες μέσα στο 1985.....

Ίσως πρέπει να πώ το εξής, ότι από τα τελευταία στοιχεία που έχουμε υπάρχει κάποια βελτίωση, σημαντική βελτίωση θα έλεγα, της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος, κυρίως του εμπορικού τραπεζικού συστήματος, βελτίωση της ρευστότητας. Τα ρευστά τους διαθέσιμα έχουν προς το τέλος του έτους αυξηθεί. Τα στοιχεία σας και οι πληροφορίες σας δεν είναι ακριβείς.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Αρνηθήκατε δάνειο 150 δις.; έτσι γράφτηκε.

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Θα ακούσετε πολλά. Εκείνο που πρέπει να σας πώ είναι το εξής:

Η Τράπεζα της Ελλάδος εκτός του ότι είναι η νομισματική αρχή είναι παράλληλα και ο τεχνικός ^{εταβση} κένδυνος του δημοσίου όσον αφορά τις μεθόδους χρηματοδότησης των δανειακών αναγκών, κάλυψης των δανειακών αναγκών του δημοσίου. Υπάρχει συζήτηση. Το θέμα αυτό το συζητούμε με το Υπουργείο Οικονομικών. Και όπως αντιλαμβάνεσθε η Τράπεζα της Ελλάδος εάν ήθελε να πάρει κάποιο δάνειο δεν θα μπορούσε, το αρνήθηκε. Επομένως, το ότι αρνήθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος δεν είναι ακριβές και δεν μπορεί να είναι ακριβές.

Όπως σας είπα, οι επικοινωνίες είτε προφορικές, είτε γραπτές είτε από το τηλέφωνο είτε σε συνάντηση είναι συχνότατες με το Υπουργείο και τα θέμα-

τα συζητούνται και μεταξύ των θεμάτων που συζητήθηκαν ή που συζητούνται είναι και ποιός είναι ο προσφορότερος τρόπος για την καλύψη των δανειακών αναγκών του δημοσίου. Επί παραδείγματι η Τράπεζα της Ελλάδος πιστεύει και το έχει πεί και το έχει διακηρύξει μάλιστα και το έχει γράψει στη περυσινή έκθεση , ότι το Δημόσιο πρέπει να βγεί στην αγορά προσφέροντας ελκυστικούς τίτλους για την χρηματοδότηση ενός σταθερά αυξανόμενου τμήματος του ελλείμματος. και αυτό βέβαια σημαίνει ότι για να είναι ελκυστικοί οι όροι του δανεισμού του δημοσίου από την αγορά θα πρέπει και το κόστος του δανεισμού να είναι υψηλότερο από το κόστος δανεισμού που έχει σήμερα μετά έντοκα γραμμάτια που διαθέτει το Δημόσιο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Διοικητά, ακριβώς εδώ νομίζω ότι η ουσία του ζητήματος στους όρους δανεισμού τι επιτόκιο ζητάνε οι Τράπεζες;

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Υπάρχει θέμα δανεισμού από την Τράπεζα της Ελλάδος. Δεν συζητήθη θέμα δανεισμού από την Τράπεζα της Ελλάδος. Και δεν είναι θέμα επιτοκίου, όπως σας είπα , είναι θέμα από που χρηματοδοτείται το έλλειμμα του Δημοσίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Τί γίνεται; πείτε ότι χρειάζεται κάποια λεφτά. Είπατε προηγουμένως εσείς ότι το μέτρο αυτό σφίγγει την ελεύθερη αγορά με κάποιους όρους.

κ.ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Τούς όρους ; όρους ελεύθερης αγοράς . Δεν μπορεί να τους καθορίσουμε εμείς. Όρους που θα κάνουν τους τίτλους που θα προσφέρει το Δημόσιο ελκυστικούς στον ιδιώτη αποταμιευτή.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Τι εννοείτε κύριε Διοικητά , όταν λέτε εσωτερική αγορά. Σε δραχμές μιλάμε.....

κ.ΧΑΛΙΚΙΑΣ: σε δραχμές μιλάω και εγώ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Από ποιο φορέα...

κ.ΧΑΛΙΚΙΑΣ : Ακούστε , δανειακές ανάγκες έχει το ίδιο το κράτος, επομένως μπορεί να εκδόσει κάποιους μακροχρονιότερους τίτλους οι οποίοι θα έχουν κάποιο επιτόκιο υψηλότερο από το επιτόκιο των 17 με 18 που είναι για τα έντοκα γραμμάτια , ένα επιτόκιο το οποίο θα κάνει ελκυστικούς τους τίτλους

σπην αγορά, ποιό είναι αυτό; είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να ρυθμιστεί. Οπωσδήποτε δεν είναι το 18 % πρέπει να είναι υψηλότερο. Αυτό εννοώ. Και πέραν αυτού, δανειακές ανάγκες έχουν και άλλοι φορείς. Έχει η ΔΕΗ, έχει ο ΟΤΕ, έχουν όλοι αυτοί οι Οργανισμοί οι οποίοι μπορούν και πρέπει να προσφύγουν στην αγορά. Αυτός είναι και ο μόνος τρόπος αν θέλουμε να ελέγξουμε την προσφορά χρήματος υπό την ευρεία έννοια. Αυτό έκανε προ ολίγων ετών η Γαλλία. Δηλαδή υποκατέστησε τις Τραπεζικές καταθέσεις με άλλους τίτλους που προσέφερε το δημόσιο στην εσωτερική αγορά, το ίδιο έκανε και η Ιταλία. Λοιπόν σ' αυτή την κατεύθυνση οφείλουμε να κινηθούμε και εμείς και αυτό είναι προϋπόθεση και για να εξασφαλίσουμε καλλίτερη κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων και κυρίως, να εξασφαλίσουμε χρηματοδότηση από πηγές που δεν είναι πληθωριστικές.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Διοικητά, οι τράπεζες ^{φαίνεται ότι} παρουσιάζουν σημαντικά κέρδη μέσα στο 85 και αυτό φαίνεται και στο χρηματιστήριο που ανεβαίνουν επειδή τα κέρδη αυτά προέρχονται κυρίως από την αύξηση των επιτοκίων που έχει χορηγήσει η Τράπεζα της Ελλάδος μήπως αντιμετωπίζεται καμμία αναπροσαρμογή των επιτοκίων αυτών ;

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Εννοείτε τα επιτόκια στις δεσμεύσεις που γίνονται στη Τράπεζα της Ελλάδος. Όχι δεν αντιμετωπίζεται αλλαγή των επιτοκίων. Δεν έχει αντιμετωπισθεί αλλαγή των επιτοκίων. Πέραν αυτού τα επιτόκια είναι αρκετά υψηλά. Σ' αυτή τη δέσμευση του 7% είναι 15,5% δεν μπορεί να πάει πιά πάνω, είναι πάρα πολύ υψηλό. Είναι περίπου όσο και το κόστος ή μάλλον πιά υψηλό από το κόστος των καταθέσεων των τραπεζών. Το άλλο είναι 12,5% για τα κεφάλαια που προορίζονται για επενδύσεις στη Βιομηχανία, σε παραγωγικούς τομείς της οικονομίας, εάν το αυξήσετε αυτό το επιτόκιο θα είναι μιά καλή τοποθέτηση αυτών των κεφαλαίων στη Τράπεζα της Ελλάδος, επομένως θα περιοριστούν τα κίνητρα των τραπεζών, να διαθέσουν τα κεφάλαια αυτά στην αγορά και υπάρχει και το επιτόκιο στις δεσμεύσεις που γίνονται για κεφάλαια που προορίζονται της 197 για τη βιοτεχνία το οποίο είναι πάρα πολύ χαμηλό και θα ήταν σφάλμα να το αυξήσουμε, διότι αυξάνοντας το επιτό-

κιο αυτό θα αυξάνετε και την απροθυμία των εμπορικών τραπεζών να χορηγούν τέτοια δάνεια. Και η αλήθεια είναι ότι έχουν συσσωρευτεί σημαντικά κεφάλαια τα οποία προορίζονται για μικρές επιχειρήσεις βιοτεχνικές και άλλου μεγέθους στις εμπορικούς τράπεζες σε ορισμένες τουλάχιστον εμπορικές τράπεζες...

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Διοικητά, επειδή είμαστε στα δημοσιεύματα, έχει γραφεί ότι υπέβαλε την παραίτησή του Υποδιοικητής της Τραπέζης ο κ.Κουράκος. Καί δεύτερον σχετικά με την τελευταία υποτίμηση.....

κ.ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Λοιπόν ακούστε, σχετικά με τον κ.Κουράκο ή αλήθεια είναι ότι έχει όχι τώρα λίγο παλιότερα εκδηλώσει επιθυμία να αποχωρήσει από την Τράπεζα. Δεν μπορώ να πω τίποτα πέραν αυτού. Είχε εκδηλώσει πρόθεση για παραίτηση από την Τράπεζα όπως εγράφη. Το δεύτερο θέμα. Στο θέμα της υποτιμήσεως είναι αλήθεια ότι έχουν γραφεί αρκετά πράγματα. Το όλο πακέτο των μέτρων το οποίο το επεξεργάστηκε μία ομάδα εμπειρογνομώνων στην οποία συμμετείχε και ο οικονομικός Σύμβουλος της Τραπέζας της Ελλάδος ετέθη, για συζήτηση και πρέπει να πω ότι συζητήθηκε για μακρόν το όλο θέμα και όχι μόνο υποτίμηση εννοώ και τα άλλα μέτρα τα οποία περιλαμβάνει το πακέτο των μέτρων για την σταθεροποίηση της οικονομίας. Και εξετάστηκαν σε βάθος τα υπέρ και τα κατά των διαφόρων εναλλακτικών λύσεων. Επομένως, εξετάστηκαν σε βάθος τα υπέρ και τα κατά εάν πρέπει να έχουμε μία εφ'άπαξ υποτίμηση ή εάν έχουμε μία διολίσθηση της δραχμής. Δεν είναι ακριβές ότι εγώ διαφώνησα η διαφοροποιήθηκα. Κατ'αρχήν το βασικό θέμα ήταν εάν χρειάζεται και πόση υποτίμηση χρειάζεται και εκεί νομίζω ότι υπήρξε, όχι νομίζω είναι γεγονός ότι υπήρξε απόλυτη συμφωνία ότι χρειαζόταν μία περαιτέρω υποτίμηση της δραχμής από εκείνη που είχαμε κάνει από την αρχή του έτους μέχρι και της 11 Νοεμβρίου, γιατί είχαμε κάνει σημαντική υποτίμηση με τη μέθοδο της διολίσθησης. Αποφασίσθηκε και αυτή ήταν και η άποψη της Τραπέζας της Ελλάδος, ότι χρειαζόταν εφ'άπαξ υποτίμηση για δύο λόγους. Ο ένας λόγος ήταν ότι υπήρξαν προσδοκίες της αγοράς για υποτίμηση. Επομένως,

προσδοκίες οι οποίες οδηγούσαν και σε πίεση στο ισοζύγιο πληρωμών. Παραδείγματι τα στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών του Σεπτεμβρίου δεν ήταν καθόλου καλά και ένας μεγάλος λόγος είναι οι επιπτώσεις που είχαν αυτές οι προσδοκίες τα διάφορα στοιχεία, κονδύλια του ισοζυγίου πληρωμών. Αυτός ήταν ο ένας λόγος, όπως ήταν φυσικό. Πρέπει να ξέρουμε, και είναι διεθνής εμπειρία δεν είναι δική μας εμπειρία, δύσκολα μπορούν οι κεντρικές τράπεζες να πάνε αντίθετα προς την αγορά, είναι υποχρεωμένες ή πολλές φορές να επομένως όταν είχατε αυτό το δεδομένο, αυτές τις προσδοκίες δεν μπορούσατε να τις αγνοήσετε. Αυτός είναι ο ένας λόγος. Ο άλλος λόγος ήταν ότι επιδίωξη του σταθεροποιητικού προγράμματος ήταν να εξασφαλίσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας για μιά μακρότερη κατά το δυνατόν περίοδο. Και αυτό μπορούσε να επιτευχθεί με δύο τρόπους ή μάλλον με συνδυασμό δύο μέσων πολιτικής. Ο ένας ήταν η εισοδηματική πολιτική και ο άλλος ήταν η υποτίμηση. Επομένως, εφ'όσον η επιδίωξη ήταν αυτή, να εξασφαλίσουμε μιά μεγαλύτερη προστασία της εγχώριας παραγωγής για μακρότερο χρονικό διάστημα, ο συνδυασμός υποτίμησης εφ'άπαξ και εισοδηματικής πολιτικής ήταν η πλέον ενδεδειγμένη λύση. Εκεί κατέληξαν οι συζητήσεις που έγιναν στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας προκειμένου να αποφασισθούν τα μέτρα αυτά! Η Τράπεζα της Ελλάδος και εγώ προσωπικά δεν διαφοροποιήθηκα, παρά το γεγονός ότι βεβαίως όλοι μας εξετάσαμε και συζητήσαμε δια μακρόν όπως είχαμε και υποχρέωση να κάνουμε και όπως έπρεπε να κάνουμε, διότι όπως σας-είπα είναι κάτι το οποίο το ευνοεί πάρα πολύ και ο κ. Σημίτης, προκειμένου να λάβει μιά απόφαση να εξετάσουμε τα υπέρ και τα κατά. Και καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι τα υπέρ της υποτίμησης ήταν περισσότερα από τα μειονεκτήματα. Μειονεκτήματα βεβαίως είναι εύκολα αντιληπτόν ποιά είναι. Είναι η επίδραση που θα είχε στο πληθωρισμό, στην επιτάχυνση του πληθωρισμού ή ακόμα και στο ψυχολογικό κλίμα, αλλά η κατάσταση θα ήταν πολύ χειρότερη αν υποθέσουμε ότι δεν γινόταν υποτίμηση και αυτές οι προσδοκίες της αγοράς για την υποτίμηση διετηρούντο και ήταν ισχυρές. Δηλαδή το κλίμα θα χειρο-

τέρεως και οι επιπτώσεις στο ισοζύγιο πληρωμών θα ήταν χειρότερες ασφαλώς.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Διοικητά, εσείς είσθε υπέρ της υποτίμησης; και ένα δεύτερο, εγώ έχω ένα κείμενο περίπου 30 σελίδων από το Συμβούλιο των εμπειρογνομόνων όπου η γενική πλειοψηφία των εμπειρογνομόνων δεν για την υποτίμηση. Τώρα το πως συμβιβάζονται αυτά τα οποία λέτε με το "ελήφθη απόφαση", από ποιόν ελήφθη τελικά. Οι εμπειρογνώμονες ποιά πρόταση υπέβαλαν;

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Λοιπόν ακούστε, όσον αφορά εμένα, απάντησα στο ερώτημα. Οι εμπειρογνώμονες εξέθεσαν τα υπέρ και τα κατά και παρουσίασαν την επιχειρηματολογία "υπέρ και κατά" της εφ'άπαξ υποτίμησης ή της διολίσθησης. Δεν υπάρχει μία γενική απάντηση για το ποιά μέθοδος είναι η προσφορότερη. Οι εμπειρογνώμονες εξέτασαν όλες τις εναλλακτικές δυνατότητες όπως είχαν υποχρέωση να εξετάσουν και να παρουσιάσουν στη Κυβέρνηση επιχειρηματολογία υπέρ του ενός ή του άλλου μέτρου. Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που έχει το κάθε μέτρο. Για να αποφασίσει τελικά η Κυβέρνηση,

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Εδώ έγινε μία προσπάθεια, συρρικνώσαμε τη ζήτηση από την πλευρά των εργαζομένων με την ΑΤΑ, από την πλευρά της μισθοδότησης επίσης έχετε την ευχέρεια να την περιορίσετε. Διερωτώμαι και ερωτώ δεν φροντίζετε να γίνει το ίδιο πράγμα και από την πλευρά των δημοσίων επιχειρήσεων και δεν πρέπει εσείς να αγωνιάτε όταν σας λένε η ΕΑΣ, το ΙΚΑ κλπ δώστε μας 30 δισ. 40 δισ. Εάν εσείς όπως πολύ σωστά είπατε, είσθε πρώτος σύμβουλος της κυβερνήσεως δε λέτε στο κ. Σημίτη, ότι κ. Σημίτη πρέπει λίγο να συμμαζέψετε τη κατάσταση....

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ: Ακούστε, θα συμφωνήσω μαζί σας ότι η μείωση των ελλειμμάτων του δημοσίου τομέα είναι το ποιο ^{υφιστάμενο} ~~περίφημο~~ στοιχείο και πρέπει να μειωθούν τα ελλείμματα. Είναι απαράδεκτα υψηλά, και είναι πηγή σοβαρών ανωμαλιών και η κατανομή και η χρησιμοποίηση των πόρων είναι ανορθολογική και οδηγούν σε διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ:

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ : Όπωςδήποτε το έλλειμμα θα υπερβεί τα 3 . Αυτή είναι η εκτίμηση και του Υπουργείου. Είναι 2.725 το 10μηνο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ : Τι μπορεί να υποννοεί κ. Διοικητά μία πρόβλεψη "...

κ.ΧΑΛΙΚΙΑΣ : Όταν δεν έχει κανείς στοιχεία τελευταία, ίσως μπορεί να κάνει αυτό το λάθος.

.....

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ : Ερώτηση σχετικά με το δάνειο της ΕΟΚ

κ.ΧΑΛΙΚΙΑΣ : Λοιπόν, το μέν δάνειο της ΕΟΚ προχωρεί. Και ένα μέρος τουλάχιστον θα αναληφθεί μέσα στο Γενάρη, και το υπόλοιπο

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ : Πόσο είναι το πρώτο μέρος, αυτό που λέτε για το Γενάρη.

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ ; Δεν γνωρίζω ακόμα. Συμβαίνει το εξής: η πρώτη δόση θα εισπραχθεί το Γενάρη, ή Φλεβάρη. Η ερώτηση θα είναι πόσο θα είναι το Γενάρη και πόσο το Φλεβάρη. Δεν μπορώ να το πώ αυτή τη στιγμή, και ο λόγος είναι ο εξής: Τη περίοδο των εορτών υπάρχει κάποια χαλάρωση σε όλα τα δάνεια, δεν ξέρω πως θα διαμορφωθούν οι όροι. Οι όροι θα είναι πάρα πολύ καλοί. Είναι δανεισμός της ΕΟΚ και θα είναι οι καλλίτεροι, δυνατοί όροι. Αυτή τη στιγμή δεν έχουν δοθεί τα δάνεια και δεν τους έχουμε αλλά σύντομα θα τους έχουμε

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ : Το δεύτερο δάνειο;

κ. ΧΑΛΙΚΙΑΣ : Αυτή τη στιγμή δεν έχουμε προγραμματίσει και δεν έχουμε κάνει καμμία ενέργεια για δεύτερο δάνειο.

Λοιπον, σας ευχαριστώ και πάλι σας λέω εάν κρίνετε ότι υπάρχει κάποιο θέμα για συζήτηση είμαι στη διάθεσή σας".-